

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044-
Өдістемелік нұсқау		

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӨДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Пән: (таңдамалы компонент)	Клиникалық фармакология
Пән коды	KF 5301
Мамандығы:	6B10101 «Жалпы медицина»
Сағат саны/кредит саны	120/4
Курс және семестр:	5/10
Тәжірибелік сабақ	30

2023-2024 оқу жылы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		Фармакология кафедрасы АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

Тәжірибелік сабақтарға арналған өдістемелік нұсқау силлабус негізінде әзірленді және кафедра мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 10 «15» 05 2023ж.

Каф. мең., ф.ғ.к., профессор м.а. Токсанбаева Ж.С.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

№1 тәжірибе: Кіріспе. Тыныс алу мүшелері ауруларының клиникалық фармакологиясы. Пневмонияның рационалды фармакотерапиясы.

2. Мақсаты: Дәрілік заттардың организмге фармакологиялық әсерінің негізінде жатқан жалпы заңдылықтар туралы студенттердің түсініктерін қалыптастыру. Болашақ дәрігерлерге фармакокинетикалық параметрлердің жалпы заңдылықтары және олардың пневмониямен ауыратын науқастарды емдеудегі клиникалық маңызы туралы білім беру. Дәрілік заттарды таңдау және олардың дозалау режимін анықтау үшін фармакокинетикасының мәні: енгізу жолы, сіңірілу, биожетімділігі, ақуыздармен байланысуы, таралу көлемі, метаболизмі, жартылай шығарылу кезеңі, клиренсі, шығарылу жолдары мен жылдамдығы. Пациенттердің әртүрлі топтарындағы дәрілік заттардың фармакокинетикасының ерекшеліктері.

3. Оқу мақсаттары:

- студентке дәрілік заттарды орынды таңдауға, дозалау режиміне, дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауға клиникалық-фармакологиялық көзқарасты үйрету.
- пневмония мен бронхитке қарсы дәрілік заттарды қолдану мүмкіндігін үйрету.
- халықаралық нұсқаулар мен клиникалық хаттамаларды қолдана отырып, науқастың патологиялық-физиологиялық профилінде емдеудің жалпы принциптерін үйрету.
- Жеке физиологиялық ерекшеліктерді, қатар жүретін ауруларды және дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, фармакотерапияның оңтайлы схемасын таңдау.
- Полиморбидтікке арналған препараттарды қолдану.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Тыныс алу жүйесінің негізгі құрылымдары мен қызметтері.
2. Тыныс алу мүшелерінің қызметіне әсер ететін құралдар. Классификация.
3. Созылмалы бронхит пен пневмонияны дәрілік және дәрілік емес емдеу.
4. Жөтелге қарсы, қақырық түсіретін дәрілердің негізгі әсер ету механизмдері.
5. Аналептиктерді, глюкокортикоидтарды және адреномиметикалық препараттарды қолдану.
6. Дәрілердің өзара әрекеттесуі: фармацевтикалық, фармакокинетикалық, фармакодинамикалық.
7. Пневмонияны қатар жүретін аурулармен емдеу: жүрек жеткіліксіздігі, бронх демікпесі және басқа аурулар.
8. Ұрық препараттарының фармакокинетикасы мен фармакодинамикасына әсер ететін факторлар.
9. Жүктілік кезіндегі, жаңа туған нәрестелердегі емдеу ерекшеліктері.

5. Қорытынды РО пәніне жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталас.

6. Пәннің қорытынды РО-ға жету деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын және ситуациялық тапсырмаларды шешу.

7. Әдебиет: 1-қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Тыныс алу мүшелерінің құрылымдары.
2. Шырышты клиренс.
3. Пневмония және бронхит кезіндегі синдромдар.
4. Тыныс алу мүшелерінің қызметіне әсер ететін құралдар. Классификация.
5. Жөтел синдромын емдеуге арналған препараттарды таңдау принциптері.
6. Пневмония мен бронхиттің бактерияға қарсы терапиясының принциптері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

7. Жүкті әйелдер мен балалардың төменгі тыныс жолдары ауруларының бактерияға қарсы емiнiң ерекшелiктерi.
8. Бронхтың өткiзгiштiгiнiң бұзылуы синдромында қолданылатын құралдар (бронходилататорлар).Бронходилататорлардың классификациясы. В2-адренергиялық рецепторларды ынталандыратын заттар. М-антихолинергиялық заттар. Миотропты бронходилататорлар. Лейкотриендi рецепторлардың блокаторлары.
9. Миотропты әсерлi бронходилататорлар. Эуфиллин мен теofilлиннiң бронходилататорлық әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері.
10. Лейкотриендi рецепторлардың блокаторлары (зафирлукаст, монтелукаст). Әрекет механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері.
11. Қабынуға қарсы және бронходилататорлық белсенділігі бар құралдар. Стероидты қабынуға қарсы препараттар (гидрокортизон, дексаметазон, триамцинолон, беклометазон). Аллергияға қарсы агенттер. Қимыл механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері.
12. Өкпенің шырышты қабығының ісінуін кетіретін құралдар. Опиоидты анальгетиктер (морфин, фентанил, таламонол). Ганглионды блокаторлар (гигрониум, пентамин, бензогексония). Миотропты әсерлi вазодилаторлық нәжіс (натрий нитропруссид). Альфа-блокаторлар (фентоламин).
13. Жөтел синдромында таңдаулы препарат.
14. Антибактериалды терапияның тиімділігін бағалау.

Тәжірибелік сабақ No2 «Тыныс алу мүшелері ауруларының клиникалық фармакологиясы. ӨСОА, бронх демікпесінің рационалды фармакотерапиясы.»

1. Мақсаты: Мыналар туралы түсінік беру және білім алуға мүмкіндік беру:

- тыныс алу жүйесінің қызметіне әсер ететін және бронх демікпесі, ӨСОА кезінде қолданылатын препараттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктерін;
- тыныс алу жүйесінің қызметіне әсер ететін және бронх демікпесі, ӨСОА кезінде қолданылатын препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер;
- тыныс алу жүйесінің қызметіне әсер ететін және бронх демікпесі, ӨСОА үшін қолданылатын препараттардың жанама және уытты әсерлері;

2. Оқу мақсаттары:

- Тыныс алу мүшелерінің қызметіне әсер ететін препараттарды қолдануды үйрету.
- ӨСОА астмасының шұғыл клиникалық симптомдарын емдеу алгоритмі.
- Дәрілік заттардың басқа препараттармен біріктірілген әсер ету механизмі.

3. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Бронх демікпесі мен ӨСОА анықтамасы. Классификация.
2. Бронх демікпесі мен ӨСОА патогенезі.
3. Тыныс алу мүшелерінің қызметіне әсер ететін дәрілік заттардың классификациясы.
4. Аналептиктер (бемегрид, кордиамин, камфора). Классификация. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері.
5. Тыныс алу стимуляторлары. Классификация. Тыныс алу орталығын тікелей белсендіретін құралдар (бемегрид, кофеин, этимизол).Тыныс алуды рефлекторлы ынталандыратын құралдар (цититон, лобелин гидрохлориді) Аралас әсер ету құралдары (кордиамин, көмір қышқылы) Әсер ету механизмі, қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

6. Жөтелге қарсы препараттар: дәрілік заттардың классификациясы. Орталық әсер ететін заттар (кодеин, этилморфин гидрохлориді, глауцин гидрохлориді, тусупрекс). Перифериялық әсер ету құралдары (либексин). Әсер ету механизмдері. Жанама әсерлері. Балаларда қолдану ерекшеліктері.
7. Экспекторанттар (ипекак препараттары, термопсис препараттары, ацетилцистеин, амброксол, бромгексин, калий йодиді, натрий бикарбонаты, зефир тамыры, мия тамыры препараттары). Классификация. Әсер ету механизмі, көрсеткіштері, жанама әсерлері.
8. Жөтел синдромын емдеуге арналған препараттарды таңдау принципі.
9. Созылмалы бронхиттің өршуін емдеу принциптері.
10. Пневмония мен өкпе абсцесінің антибиотикалық терапиясының принциптері.
11. Жүкті әйелдер мен балалардың төменгі тыныс алу жолдарының аурулары кезіндегі антибактериалды терапияның ерекшеліктері.
12. Бронх өткізгіштігінің бұзылуы синдромында қолданылатын құралдар (бронходилататорлар). Бронходилататорлардың классификациясы. В2-адренергиялық рецепторларды ынталандыратын заттар. М-антихолинергиялық заттар. Миотропты бронходилататорлар. Лейкотриенді рецепторлардың блокаторлары.
13. В2-адренергиялық рецепторларды ынталандыратын заттар (сальбутамол, фенотерол, тербуталин, изадрин, орципреналин сульфаты, адреналин гидрохлориді.). М-антихолинергиялық заттар (атропин сульфаты, метацин, ипратропий бромиді). Дәрілік заттардың сипаттамасы, бронходилататор әсерінің механизмі. Қолдану көрсеткіштері.
14. Миотропты әсерлі бронходилататорлар. Эуфиллин мен теofilлиннің бронходилататорлық әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.
15. Лейкотриенді рецепторлардың блокаторлары (зафирлукаст, монтелукаст). Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері Жанама әсерлері.
16. Қабынуға қарсы және бронходилататорлық белсенділігі бар құралдар. Стероидты қабынуға қарсы препараттар (гидрокортизон, дексаметазон, триамцинолон, беклометазон). Аллергияға қарсы препараттар (натрий кромолин, кетотифен) Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Препараттардың сипаттамасы.
17. Бронхтың шырышты қабығының ісінуін кетіретін агенттер (мастикалық жасуша мембранасының тұрақтандырғыштары, глюкокортикоидтар). Әрекет және қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері.
18. Өкпенің шырышты қабығының ісінуін кетіретін құралдар. Опиоидты анальгетиктер (морфин, фентанил, таламональ) Ганглионды блокаторлар (гигрониум, пентамин, бензогексония). Миотропты вазодилаторлар (Натрий нитропруссиді). Альфа-блокаторлар (фентоламин). Көбікті кетіргіштер (этанол).
19. Бронхо-өкпе ауруларында қолданылатын бактерияға қарсы препараттар (кең спектрлі пенициллиндер, ингибиторлармен қорғалған пенициллиндер, цефалоспориндер, екінші ұрпақ аминогликозидтері, қазіргі макролидтер, азтреонам, фторхинолондар).
20. Антибиотикалық терапияның тиімділігін бағалау. Антибиотикалық терапияның тиімділігін арттыру және бронхопатогендердің төзімділігінің даму қаупін азайту шаралары.

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Кейс-стади. Клиникалық жағдайды талқылау (CbD - Case based Discussion). Шағын топтық жұмыс

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

6. Пәннің қорытынды РО-ға жету деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері:
Ауызша сұрау. Тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу.

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Қауіпсіздік сұрақтары:

1. Жөтелге қарсы препараттардың классификациясы?
2. Бронходилаторлардың түсінігі және жіктелуі
3. Бронходилаторлардың әсер ету механизмі. Қазіргі заманғы бронходилататорларды салыстырмалы бағалау және олардың тыныс алу органдарының ауруларының әртүрлі кезеңдерінде қолданылуы.

4. Қабынуға қарсы препараттарды, глюкокортикостероидтарды, мембрана тұрақтандырғыштарды (натрий кромгликаты, натрий недокромил, кетотифен) қолдану.

№3 Тәжірибелік сабақ «Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының клиникалық фармакологиясы. Жедел коронарлық синдромның және артериялық гипертензияның рационалды фармакотерапиясы

2. Мақсаты: Жүрек-қантамыр ауруларына дәрілік препараттарды тағайындаудың негізгі көрсеткіштерін білу.

- АБЖ-да қолданылатын дәрілік заттардың негізгі әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері (антиагреганттар, антиангинальды препараттар, нитраттар, липидті төмендететін препараттар).

- АБЖ-да қолданылатын препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы.

- Жеке дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне студенттердің назарын аударып, олардың салыстырмалы сипаттамасын беру.

- гипертензияға қарсы препараттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы.

- гипертензияға қарсы препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы.

- гипертензияға қарсы препараттардың жанама және токсикалық әсерлері туралы.

- маңызды гипертензияға қарсы препараттарға рецепт жазуды үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

• антиагреганттық препараттардың фармакодинамика және фармакокинетика мәселелерін қарастыру.

• антигипертензивті, антиангинальды препараттардың негізгі фармакологиялық әсерін негіздеу.

• студенттердің назарын жеке дәрілік заттардың қасиеттерінің сипаттамаларына аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру.

• АБЖ кезінде шұғыл көмек көрсетуде емдеу тактикасын таңдай білу.

- гипертензияға қарсы препараттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру.

- гипертензияға қарсы препараттардың негізгі фармакологиялық әсерін негіздеу.

- студенттердің назарын жекелеген дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жедел коронарлық синдромның патафизиологиясы (ЖСЖ). Жүрекке оттегінің сұранысы мен жеткізілуі арасындағы теңгерімсіздікті бақылаудың негізгі тәсілдері. Антиангинальды препараттардың классификациясы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

2. Нитраттар тобының препараттары. Антиангинальды әсер ету механизмі. Ұзақ әсер ететін нитроглицерин препараттары (сустак, нитронг, нитрогранулонг, инъекциялық және трансдермальды дәрілік формалар).

3. Ұзақ әсер ететін органикалық нитраттар: изосорбидті динитрат және мононитрат. Олардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының ерекшеліктері.

4. Кальций антагонисті препараттары: дигидропиридиндер, верапамил, дилтиазем. Қимыл механизмі. Кернеумен жабылған L типті кальций арналарымен әрекеттесу. Тамырлардың тегіс бұлшықеттеріне әсері. Жүректің жұмысына әсері.

5. В-рецепторларды блоктайтын құралдар (В-блокаторлар). Жүрек жиырылу жиілігі мен күшіне, коронарлық қан ағымына және жүйелі гемодинамикаға әсері. В-блокаторлардың әсерінен миокардтың оттегіге сұранысының өзгеруі.

6. В-блокаторлардың жіктелуі. Кардиоселективті, кардиоселективті В-блокаторлар. Қимыл механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Қарсы көрсеткіштер Жанама әсерлері.

7. ЖИА емдеудегі антиагреганттар, антикоагулянттар және фибринолитиктер (гепарин, фраксипарин, эноксапарин, неодикумарин, синкумар, варфарин, ацетилсалицил қышқылы, дипиридамо). Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Қарсы көрсеткіштер Жанама әсерлері.

8. Жүрек-қантамыр жүйесі патологиясын емдеуде гипохолестеринді препараттарды таңдау. Статиндер. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Қарсы көрсеткіштер Жанама әсерлері.

9. Артериялық гипертензияның этиологиясы, таралуы және патогенезі туралы жалпы түсінік. Жоғары қан қысымын бақылау үшін қолданылатын препараттардың әрекетінің негізгі бағыты. Гипертензияға қарсы препараттардың классификациясы.

10. Миотропты гипертензияға қарсы препараттар (тамыр кеңейткіштер): артериялық вазодилаторлар (гидралазин, миноксидил, диазоксид), артериялық және веноздық вазодилаторлар (натрий нитропруссиді) және кальций антагонисттері (нифедипин). Тамыр қабырғасының тегіс бұлшықеттерінің тонусына вазодилаторлардың әсер ету механизмі. Энтеральды енгізу тиімділігі. Артериялық гипертензияны емдеу және гипертониялық кризді жеңілдету үшін қолданыңыз. Салыстырмалы сипаттамалар. Қолдануға көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер. негізгі жанама әсерлер.

11. Ренин-ангиотензин жүйесіне әсер ететін құралдар. Ренин-ангиотензин жүйесінің қызметі және оның жоғары қан қысымын сақтаудағы рөлі туралы жалпы түсініктер. Рениннің түзілуі және ангиотензин II түзілуі. Ангиотензин рецепторлары және олардың әсері. Ренин секрециясын тежейтін заттар (пропранолол, клонидин, метилдопа), ангиотензин-түрлендіретін фермент тежегіштері (каптоприл, эналаприл), ангиотензин рецепторларының блокаторлары (лозартан). Қан тамырларының кедергісіне, симпатикалық жүйке жүйесінің рефлекторлық белсенділігіне әсері. Әртүрлі енгізу жолдарымен тиімділігі. Даму жылдамдығы және әрекет ету ұзақтығы. Қолдану.

12. Диуретиктердің классификациясы. Бүйрек түтікшелерінің эпителийінің қызметіне тікелей әсер ететін диуретиктер. Ілмекті диуретиктер (фуросемид). Несеп айдағыш әсерінің локализациясы және механизмі. Диуретикалық әсердің даму жылдамдығы және ұзақтығы. Қолдану. Әртүрлі енгізу жолдарымен тиімділігі. Жанама әсерлері.

13. Диуретиктерді біріктіріп қолдану.

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.

6. Пәннің қорытынды РО үлгерім деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу, рецепт жазу.

O'NTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.)

Тәжірибелік сабақ №4 Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының клиникалық фармакологиясы. Ритмнің бұзылуы, қан айналымы жеткіліксіздігі синдромының рационалды фармакотерапиясы.

1 Мақсаты: Идеялар беру және білім алуға мүмкіндік беру:

- зерттелетін антиаритмиялық және кардиотоникалық препараттарды тағайындаудың негізгі көрсеткіштерін білу;
- антиаритмиялық және кардиотоникалық препараттардың негізгі жағымсыз әсерлерін білу;
- жүректің өткізгіш жүйесін блокадада қолданылатын препараттарды білу;
- антиаритмиялық препараттарды қолданудың негізгі көрсеткіштеріне сәйкес тағайындай білу.

Үйрену мақсаттары:

- антиаритмиялық және кардиотоникалық препараттардың фармакодинамика және фармакокинетика мәселелерін қарастыру
- антиаритмиялық және кардиотоникалық препараттардың негізгі фармакологиялық әсерін негіздеу
- студенттердің назарын жекелеген дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Аритмиялардың пайда болу механизмдері. Аритмияны фармакологиялық түзетудің негізгі тәсілдері. Антиаритмиялық препараттардың классификациясы.
2. Натрий каналдарын блоктайтын құралдар (I класс, мембрананы тұрақтандырғыштар): хинидин, прокаинамид, лидокаин, пропафенон, этализин. Хинидиннің әсер ету механизмі. Хинидиннің миокардиоциттердің мембраналарының иондық арналарымен әрекеттесуі. Автоматизмге, өткізгіштікке, қозғыштыққа, әсерлі отқа төзімділікке әсері. Хинидиннің сау және патологиялық өзгерген миокардқа әсер етуіндегі айырмашылық. Жүректің жиырылу қызметіне, қан қысымына әсері. Хинидиннің холиолитикалық және адренолитикалық қасиеттері. Қолдану көрсеткіштері.
3. Прокаинамид, пропафенон, этализиннің әсер ету ерекшеліктері.
4. Лидокаиннің антиаритмиялық қасиеттері. Лидокаин мен хинидиннің натрий каналдарымен әрекеттесуіндегі айырмашылық. Лидокаиннің әсер ету потенциалының ұзақтығына және тиімді рефрактерлік кезеңге әсері. Әрекет ұзақтығы. Кіріспе жолдары. Миокард инфарктісі бар науқастарда қарыншалық фибрилляцияның алдын алу үшін қолдану.
5. Тиімді рефрактерлік кезеңді және әсер ету потенциалының ұзақтығын ұзартатын құралдар (III класс, калий өзекшелерінің блокаторлары): амиодарон. Олардың миокардиоциттердің калий өзектеріне әсері. Амиодаронның антиадренергиялық қасиеттері.
6. Кальций өзекшелерінің блокаторлары (IV класс): верапамил. Антиаритмиялық әсер ету механизмі. Кальций каналдарымен әрекеттесу. Синоатриальды және атриовентрикулярлы түйінге әсері. Асқазан үстіндегі тахикардияларда қолдану. Жанама әсерлері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

7. Аденозин, калий және магний препараттарының аритмияға қарсы әсер ету механизмі. Жүректің өткізгіш жүйесін блокадалау үшін қолданылатын құралдар: М-антихолинэргиялық заттар (атропин сульфат) және В-агонистер (изопротеренол).
8. Стероидты емес кардиотоникалық препараттар. Фосфодиэстераза тежегіштері (амринон), В1-адренэргиялық стимуляторлар (добутамин).
9. Кардиотонды препараттардың фармакодинамикасының ерекшеліктері. Жүректің хронотропты қызметіне, миокардтың оттегіне қажеттілігіне әсері. Қолдану. Жанама әсерлері.

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.

6. Пәннің қорытынды РО-ға жету деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен жағдаяттық есептерді шешу, нұсқама жазу.

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

№ 5 тәжірибелік сабақ

1. Тақырыбы:Ревматикалық аурулардың рационалды фармакотерапиясы. Жедел ревматикалық қызба, ЖЖЖ, жүрек ақаулары, ревматоидты артрит, остеопороз, реактивті артрит, подагра.

2. Сабақтың мақсаты. Түсіну және білім алуға мүмкіндік беру:

- тірек-қимыл аппараты ауруларында қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы
- тірек-қимыл аппараты ауруларында қолданылатын препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы
- клиникалық жағдайға байланысты дәрілерді дұрыс таңдауды үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

- тірек-қимыл аппараты ауруларында қолданылатын дәрілік заттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру.
- тірек-қимыл аппараты ауруларында қолданылатын дәрілік заттардың негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз
- студенттердің назарын жекелеген дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Ревматикалық аурулар туралы жалпы түсінік. Классификация. Патогенез.
2. Ревматикалық қызбаның фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
3. ЖРВИ фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
4. Жүрек ауруларының фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
5. Ревматоидты артриттің фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
6. Ревматикалық ауруларда антибиотикалық терапияны қолдану ерекшеліктері. Қимыл механизмі. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
7. Ревматикалық аурулардың этиотропты, симптоматикалық, патогенетикалық емі.
8. Ревматикалық аурулардағы гормондық терапия.

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

9. Ревматикалық аурулар туралы жалпы түсінік. Классификация. Патогенез.
10. Ревматикалық қызбаның фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
11. Остеопороздың фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
12. Реактивті артрит кезіндегі фармакотерапия. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
13. Подаграның фармакотерапиясы. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
14. Ревматикалық ауруларда антибиотикалық терапияны қолдану ерекшеліктері. Қимыл механизмі. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
15. Ревматикалық аурулардың этиотропты, симптоматикалық, патогенетикалық емі.
16. Ревматикалық аурулардағы гормондық терапия.
- 5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.**
- 6. Пәннің қорытынды РО үлгерім деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу, рецепт жазу. Әдебиеттер: 1-қосымша**
- 8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).**

Ноб практикалық сабақ: Гастрит, асқазан жарасы, панкреатит, холецистит, гепатит, бауыр циррозын емдеудегі рационалды фармакотерапия. 1 бөлім.

2. Мақсаты: Идея беру және білім алуға мүмкіндік беру:

- ас қорыту жүйесінің қызметіне әсер ететін дәрілік заттардың топтары туралы;
- ас қорыту жүйесінің функцияларына әсер ететін дәрілік заттарды қолданудың мүмкін болатын әсер ету механизмдері мен көрсеткіштері туралы;
- диспепсиялық синдромда қолданылатын препараттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы;
- диспепсиялық синдромда қолданылатын препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы;
- диспепсиялық синдромда қолданылатын препараттардың жанама және токсикалық әсерлері туралы;
- зерттелетін дәрілік заттарды қолданудың негізгі көрсеткіштеріне сәйкес рецепттерге жаза білу

. Оқу мақсаттары:

- ас қорыту жүйесінің қызметіне әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру;
- диспепсиялық синдромда қолданылатын дәрілік заттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру;
- ас қорыту жүйесінің қызметіне әсер ететін дәрілік заттардың негізгі фармакологиялық әсерлерін негіздеу;
- диспепсиялық синдромда қолданылатын препараттардың негізгі фармакологиялық әсерін негіздеу;

студенттердің назарын жеке дәрілік заттардың қасиеттерінің сипаттамаларына аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

17. Асқазан ауруларын емдеу үшін қолданылатын антисекреторлы заттар. Классификация.

O'NSTUTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

18. Асқазан бездерінің секрециясын төмендететін құралдар: протонды сорғы тежегіштері (омепразол, лансопразол, пантопразол, рабепразол, эзомепразол), H₂ - гистаминді блокаторлар (фамотидин, ранитидин), М-холинергиялық блокаторлар (атропин сульфаты, пирензепин). Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.

19. Антацидтер (натрий гидрокарбонаты, тұндырылған кальций карбонаты, магний оксиді, магний трисиликаты, алюминий гидроксиді). Біріктірілген антацидтер (almagel, almagel A, maalox). Жүйелі және жүйелі емес препараттардың салыстырмалы сипаттамасы. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.

20. Простагландиндер (мисопростол және т.б.). Қимыл механизмі. Қолдану көрсеткіштері Қарсы көрсеткіштер.

21. Асқазанның шырышты қабығының репаративті қасиеттерін ынталандыратын құралдар (сукралфат, висмут трипотасий дицитраты, карбеноксолол, мизопростол). Жіктелуі. Қимыл механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.

5. Құсу және құсуға қарсы препараттар (Апоморфин гидрохлориді, Метоклопрамид, тиэтилперазин, этаперазин, бутирофенон, домперидон). Әсер ету механизмі Қолдану көрсеткіштері Қарсы көрсеткіштер Жанама әсерлері.

6. Эрадикациялық терапия үшін қолданылатын микробқа қарсы заттар (амоксциллин, кларитромицин, фуразолидон, де-нол, метронидазол, оксациллин, тетрациклин) Әсер ету механизмі Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.

7. Асқазан-ішек жолдарының моторикасына әсер ететін құралдар: диареяға қарсы препараттар (холестирамин, лоперамид, танин, смектит, белсендірілген көмір және т.б.). Классификация. Әсер ету механизмдері. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.

8. Гастродуоденальды моториканың реттегіштері (гастрокинетика немесе прокинетика) Домперидон (мотилий), метоклопрамид, цизаприд. Қимыл механизмі. Қолдану. Жанама әсерлері.

9. Асқазан-ішек жолдарының моторикасын босаңсытатын құралдар: спазмолитиктер. Атропин, пирилен, бензогексоний, папаверин, но-шпа, мебеверин. Классификация. Әсер ету механизмі Қолдану көрсеткіштері.

10. Асқазан-ішек жолдарының моторикасын ынталандыратын құралдар: іш жүргізетін дәрілер (бисакодил, натрий пикосульфаты, магний сульфаты, лактулоза, макрогол, кастор майы, сұйық шырғанақ сығындысы, сенна жапырағы тұнбасы. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Әсер ету аймағына қарай қолданылуы. Жанама әсерлері.

11. Ішек дисбиозы туралы түсінік. Дисбиоздың салдары. Ішек дисбиозында қолданылатын құралдар. Пребиотиктер және пробиотиктер туралы түсінік, олардың қолданылуы. Жанама әсерлері.

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.

6. Пәннің қорытынды РО үлгерім деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу, рецепт жазу.

Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Тәжірибелік сабақ №7: Бауыр ауруларына, холециститке қолданылатын құралдар. Экзокринді ұйқы безінің жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын препараттар. 2-бөлім

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

2. Мақсаты: Идея беру және білім алуға мүмкіндік беру:

- бауыр, өт жолдары ауруларында және ұйқы безінің экзокринді жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын препараттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы.
- бауыр, өт жолдары ауруларында және экзокринді ұйқы безі жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы.
- бауыр, өт жолдары ауруларында және экзокринді ұйқы безінің жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын дәрілік заттардың жанама және уытты әсері туралы.
- бауыр, өт жолдары ауруларында және ұйқы безінің экзокринді жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын негізгі препараттарға рецепт жазу.
- клиникалық жағдайға байланысты дұрыс препараттарды таңдау.

3. Оқу мақсаттары:

- бауыр, өт жолдары ауруларында және ұйқы безінің экзокринді жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын дәрілік заттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру.
- бауыр, өт жолдары ауруларында және экзокринді ұйқы безінің жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын дәрілік заттардың негізгі фармакологиялық әсерін көрсету.
- студенттердің назарын жекелеген дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Холеретикалық заттар. Классификация.
2. Өт түзілуін ынталандыратын құралдар («Холензим», Холосас, оксафенамид, циквалон, никодин және т.б.). Классификация. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
3. Өттің бөлінуіне ықпал ететін құралдар (М-антихолинэргиялық заттар, миотропты әсердің спазмолитиктері). Классификация. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
4. Холелитолитикалық заттар. (хенодиол, хенофалк, урсофальк). Классификация. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері.
5. Гепатопротекторлар (легалон, адеметионин). Классификация. Әсер ету механизмдері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсерлері. Балаларда қолдану ерекшеліктері.
6. В және С вирусты гепатиттерінде қолданылатын құралдар. Қимыл механизмі. Қолдану көрсеткіштері Қарсы көрсеткіштер Жанама әсерлері.
7. Амилаза, липаза және трипсинмен ұсынылған ұйқы безінің ферменттері (креон, панкреатин, панцитрат, мезим форте, трифермент, пангрول, пролипаза, панкурмен, неонамгур, ликреаз). Қолдану көрсеткіштері.
8. Құрамында ферменттер, өт компоненттері және гемицеллюлоза бар кешенді препараттар – (дигестал, кадиасталь, фесталь, котазим-форте, мензим, пансталь, русталь, энцистал). Қолдану көрсеткіштері.
9. Аралас препараттар – комбицин (панкреатин + күріш саңырауқұлақтарының сығындысы); панзинорм форте (липаза, амилаза, трипсин, химотрипсин, холий қышқылы, амин қышқылы гидрохлоридтері); панкреофлат (панкреатин және адсорбент симетикон).
10. Құрамында лактазасы бар препараттар – тилактаза, лактаза.
11. Антисекреторлық препараттар. H2 гистаминдік рецепторлардың блокаторлары

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

(фамотидин, ранитидин), протонды сорғы тежегіштері (омепразол, лансопразол, пантопразол, рабепразол, эзомепразол). Прокинетика (Домперидон (мотилий), метоклопрамид, цисапри)). Қимыл механизмі. Қолдану. Жанама әсерлері.

12. Жедел панкреатитті емдеуге арналған антиферменттік препараттар – пантрипин, аprotинин ((гордокс, ингитрил, контрикал, трасилол) Қолдану көрсеткіштері. Әсер ету механизмі. Жанама әсерлері.

13. Спазмолитиктер. Классификация. Миотропты әсердің спазмолитиктері (дротаверин, папаверин, бензиклан, бендазол, мебеверин). Нейтотропты әсердің спазмолитиктері (М-холинергиялық рецепторлардың блокаторлары). Әсер ету механизмі Қолдану көрсеткіштері

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.

6. Пәннің қорытынды РО үлгерім деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу, рецепт жазу.

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау (сұрақтар. Тесттер, тапсырмалар, т.б.)

Тәжірибелік сабақ № 8: Жедел және созылмалы пиелонефриттің, жедел және созылмалы гломерулонефриттің, ЖРФ рационалды фармакотерапиясы.

2. Мақсаты:

Төмендегілер туралы түсінік пен білім алуға мүмкіндік беріңіз:

- несеп-жыныс жүйесі ауруларында қолданылатын препараттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктерін;

- несеп-жыныс жүйесі ауруларында қолданылатын препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер;

- несеп-жыныс жүйесі ауруларында қолданылатын препараттардың жанама және токсикалық әсерлері;

- несеп-жыныс жүйесі ауруларында қолданылатын негізгі препараттарға рецепт жазу

3. Оқу мақсаттары:

- несеп-жыныс жүйесі ауруларына қабылданатын дәрілік заттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру;

- несеп-жыныс жүйесі ауруларында қолданылатын препараттардың негізгі фармакологиялық әсерлеріне көңіл бөлу;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Диуретиктер. Классификация

2. Бүйрек өзекшелерінің эпителийінің қызметіне тікелей әсер ететін диуретиктер. Ілмекті диуретиктер (фуросемид, этакрин қышқылы). Несеп айдағыш әсерінің локализациясы және механизмі. Диуретикалық әсердің даму жылдамдығы және ұзақтығы. Қолдану көрсеткіштері. Өртүрлі енгізу жолдарымен тиімділігі. Жанама әсерлері.

3. Тиазидтер және тиазид тәрізді диуретиктер (дихлортиазид, циклометиазид индапамид). Әсер ету механизмі Қолдану көрсеткіштері Қарсы көрсеткіштер, жанама әсерлер Тиазидтер мен ілмектік диуретиктердің диуретикалық әсерінің салыстырмалы сипаттамасы.

4. Салуретиктер және калий сақтайтын диуретиктер туралы түсінік. Триамтерен мен амилоридтің диуретикалық әсерінің ерекшеліктері және организмдегі иондық тепе-теңдікке әсері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

5. Диуретиктер – альдостерон антагонистері (спиронолактон). Қимыл механизмі. Диуретикалық әсердің даму жылдамдығы. Калий балансына әсері. Тиімділік. Қолдану. Жанама әсерлері.

6. Осмостық диуретиктердің әсер ету принципі (маннитол). Қолдану көрсеткіштері. Дозалау.

7. Диуретиктерді біріктіріп қолдану.

8. Пиелонефритті емдеу үшін қолданылатын құралдар (бета-лактамы антибиотиктер, пенициллиндер, II-III ұрпақ цефалоспориндер, карбапенемдер және монобактамы антибиотиктер, аминогликозидтер, сульфаниламидтердің триметоприммен біріктірілген препараттары, фторхинолондар (левофлоксацин, пеффлоксацин, пеффлоксацин, норфлоксацин, норфлоксацин), 8- оксихинолиндер, әсер ету спектрі, қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері (нитроксилин).

9. Гломерулонефриттің этиотропты, патогенетикалық және симптоматикалық терапиясының принциптері. Гломерулонефритке арналған имуносупрессивті терапия. Глюкокортикоидтар (преднизолон, дексаметазон). негізгі фармакологиялық әсерлері. Гломерулонефрит кезіндегі әсер ету механизмі

10. Гломерулонефритті гормоналды емес имуносупрессанттармен емдеу (азампиоприн (имуран), 6-меркаптопурин). Цитостатиктердің әсер ету механизмі, қолданылуы, жанама әсерлері.

11. Лечение гломерулонефрита антикоагулянтами и антиагрегантами. Антикоагулянты прямого действия (гепарин), механизм действия при гломерулонефрите. Побочные эффекты. Антиагреганты (дипиридамо́л), механизм действия, показания, противопоказания, побочные действия.

12. Симптоматическое лечение при гломерулонефрите. Лечение воспалительного, оте́чного и гематурического синдромов.

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.

6. Пәннің қорытынды РО үлгерім деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу, рецепт жазу.

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8.Бақылау сұрақтары:

1. Жедел және созылмалы бүйрек жеткіліксіздігін емдеуде қолданылатын препараттар (адсорбикс, фуросемид, калий антагонисті, натрий гидрокарбонаты, дофамин, декстро́за)

2. Жедел және созылмалы бүйрек жеткіліксіздігінде қолданылатын препараттардың жанама әсерлері

3. Жедел және созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі ауруларында дәрілік заттарды қолдануға қарсы көрсеткіштер

4. Жедел және созылмалы бүйрек жеткіліксіздігін емдеуде қолданылатын қосымша препараттардың тізімі

Тәжірибелік сабақ №9: Теміртапшылықты анемияның, В12 тапшылықты анемияның, жедел және созылмалы лейкоздың рационалды фармакотерапиясы.

2. Мақсаты: Мыналар туралы түсінік беру және білім алуға мүмкіндік беру:

- гемопоэзге әсер ететін дәрілік заттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы;

- гемопоэзге әсер ететін препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы;

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

- гемопоэзге әсер ететін препараттардың жанама және токсикалық әсерлері туралы;
- клиникалық жағдайға байланысты дәрілерді дұрыс таңдау;
- гемопоэзге әсер ететін препараттардың негізгі препараттарына рецепт жазуды үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

- гемопоэзге әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының мәселелерін қарастыру;
- гемопоэзге әсер ететін препараттардың негізгі фармакологиялық әсерін көрсету;
- студенттердің назарын жекелеген дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Регенерация және гемопоэз процестерінің стимуляторлары (эритропоэз, лейкопоэз стимуляторлары).
2. Гипохромды анемияда қолданылатын препараттар (темір сульфаты (сорбифер Дурулес, тардиферон), темір фумараты (ферронат, генефол), темір хлориді (гемофер), темір қышқылы сульфаты (актиферрин, ферроградум), темір декстран, темір карбоксималтоза, сакковферен. , феррумлек, күрделі темір препараттары (малтофер, ферлатум) 3. Қолдану тәсіліне қарай темір препараттарының жіктелуі.Препараттардың салыстырмалы сипаттамасы, қолдануға көрсеткіштері.
4. Темір препараттарының жанама әсерлері. Темірмен улану.
5. Кобальт препараттарының (комид) эритропоэзге әсері. Ықтимал әсер ету механизмі. Қолдану. Адамның эритропоэтин рекомбинанты. Тағайындауға көрсеткіштер. Қолданба мүмкіндіктері. Кіріспе жолдары.
6. Аскорбин қышқылының темірді сіңіру процестеріндегі рөлі
7. Қан түзілу стимуляторлары (эпоэтин альфа, бета, зета; дарбепоэтин альфа)
8. Лейкопоэзді ынталандыратын құралдар. Гранулоцитарлы колонияны ынталандырушы фактор (филграстим), гранулоциттік және макрофагтық колонияны ынталандырушы фактор (молграмостим), пентоксил, натрий нуклеинаты, метилурацилдің әсер ету механизмі және қолдану көрсеткіштері.
9. Лейкопоэзді тежейтін құралдар (новембихин, миелозан, меркаптопурин, допан, тоифосфамид және т.б.).
10. Лейкозды емдеу үшін қолданылатын препараттар (азациитидин, даунорубин, дексаметазон, децитабин, доксорубин, идарубин, меркаптопурин, митоксантрон, циклофосфамид, цитаринбин)
11. Созылмалы миелоидты лейкозда қолданылатын препараттар (антинеопластикалық және имуносупрессиялық препараттар – иматиниб, нилотиниб, дасатиниб, босутиниб, гидроксикарбамид)
12. Гемостазға әсер ететін құралдар. Гемостаз жүйесінің жалпы сипаттамасы. Қанның коагуляциясына әсер ететін препараттардың классификациясы.

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс.

6. Пәннің қорытынды РО-ға жету деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен жағдаяттық есептерді шешу, нұсқама жазу.

7.қолданба 1

8.Бақылау сұрақтары:

1. Құрамында темірі бар иондық препараттарды (тұз, темірдің полисахаридті қосылыстары) және иондық емес қосылыстарды (темір-ақуыз кешені және гидроксид-полимаалтозды кешенмен ұсынылған темір темір препараттары) қолданудың және

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- ФАО «Ожно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

дозалаудың клиникалық және фармакологиялық тәсілдері. , темір (III)-гидроксиді сахароза кешені). Халықаралық емдеу протоколы.

No10 практикалық сабақ: Қант диабеті, семіздік, гипотиреоз, гипертиреоздың рационалды фармакотерапиясы.

2. Мақсаты: Идея беру және білім алуға мүмкіндік беру:

- гормондық препараттардың әсер ету механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы.
- гормондық препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер туралы.
- гормондық препараттардың жанама және токсикалық әсері туралы.

3. Оқу мақсаттары:

- гормондық препараттардың фармакодинамика және фармакокинетика мәселелерін қарастыру.
- гормондық агенттердің негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз.
- студенттердің назарын жекелеген дәрілік заттардың қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамасын беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. 1-2 типті қант диабетінде қолданылатын дәрілер (адам инсулинінің аналогы, инсулин гларгин инсулин глулизин, инсулин деглюдек, инсулин детемир, инсулин гларгин, инсулин деглюдек инсулин-изофан, глибенкламид. Гликлазид, глимепирид, дапаглифлозин, инсулинлифлозин, дулаглюпартит ретінде болады. , линаглиптин, метформин, ситаглиптин).

2. Инсулин препараттары және синтетикалық гипогликемиялық заттар. Инсулиннің әсер ету механизмі. инсулин рецепторы. Инсулиннің глюкозаның жасушаларға тасымалдануына әсері. Бұлшық еттерге, бауырға, май тініне әсер етеді. Қандағы глюкозаның мазмұнына және оның тіндерге түсуіне әсері. Қант диабетінде инсулинді қолдану. Қолдану жолдары мен әдістері. Дозалау принциптері. Инсулиндердің түрлері. Адам, шошқа және сиыр инсулиндері. Ерігіштігі және әсер ету ұзақтығы.

3. Ультра қысқа әсер ететін инсулин препараттары (инсулин лиспро, инсулин аспарт). Ұзақ әсер ететін инсулиндер. Инсулин гларгині (Lantus). Фармакокинетикалық параметрлердің сипаттамасы.

4. Гипогликемия синдромында қолданылатын препараттар (глюкагон, адреналин, глюкоза). Гипогликемияға қарсы әсер ету механизмі. Жанама әсерлері.

5. Ауызша гипогликемиялық агенттер. Сульфонилмочевина туындылары (глибенкламид, гликлазид, глимепирид және т.б.). Гипогликемиялық әсер ету механизмі. β-жасуша калий арналарымен әрекеттесу және инсулиннің шығарылуына әсері. Инсулиннің тіндерге әсерін күшейту және қандағы глюкагон деңгейіне әсер ету. Қолдану. Прандиальды гликемиялық реттегіштер (натеглинид). Тамақтан кейінгі инсулин секрециясына әсері. Дозалау режимі.

6. Бигуанидтер (метформин). Қант диабетіне қарсы әсер ету механизмі. Глюкозаның ағзаға түсуіне және оның ұлпаларда қолданылуына әсері. Қолданба мүмкіндіктері.

7. Қант диабетінде тиазолидиндион (росиглитазон) және акарбоза туындыларын қолдану. Дәрілік заттардың әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері

8. Бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі синдромында қолданылатын препараттар. Глюкокортикостероидтар (гидрокортизон, кортизон ацетаты, преднизолон, метилпреднизолон, триамцинолон, бетаметазон, дексаметазон).

Минералокортикоидтар (флудрокортизон). Әсер ету механизмі, көрсеткіштері. Жанама әсерлері. Балалық шақта қолдану ерекшеліктері.

O'NSTUTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы» «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		044- АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		

9. Гормондық препараттар, олардың синтетикалық аналогтары, алмастырғыштары және антагонистері. Классификация. Қабылдау көздері.

10. Гипоталамус және гипофиз гормондарының препараттары (кортикотропин, косинтропин, соматотропин, тиреотропин, лактин, менопаузадағы гонадотропин. (менотропиндер), пролан, окситоцин, карбетоцин, вазопрессин, десмопрессин, терлипрессин, питуитрин, рифатиринон, гонадорелин, октреотид, ланреотид, пасиреотид, соматостатин). Әсер ету механизмі Қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсері.

11. Қалқанша безінің гормондарының препараттары (метилтиоурацил, мерказолил, пропилитиоурацил, диодотирозин, калий йодиді). Қимыл механизмі. Қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жанама әсері.

12. Қалқанша безіне қарсы препараттар. (йод, диодотирозин, мерказолил, пропилитиоурацил, калий перхлораты, радиоактивті йод). Қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер Жанама әсерлері.

13. Гипотиреозда қолданылатын препараттар (натрий левотироксин, тироксин, трийодтиронин гидрохлориді, тиреодин). Қимыл механизмі. Қолдану, қарсы көрсетілімдер. Жанама әсері.

14. Глюкокортикоидтар (гидрокортизон, преднизолон және т.б.). Қимыл механизмі. Қолдану, қарсы көрсетілімдер. Жанама әсері.

15. Минералокортикоидтар (дезоксикортикостерон ацетаты және т.б.). Қимыл механизмі. Қолдану, қарсы көрсетілімдер. Жанама әсері.

16. Жыныстық дамудың бұзылуы және жыныс мүшелерінің дамуының туа біткен аномалиялары, аналық бездердің, жатыр түтіктері мен кең байламдарының туа біткен аномалиялары, аналық бездердің туа біткен бұралуы, аналық бездердің дамуының кисталық аномалиялары (эстрогендер, гестагендер, анаболикалық стероидтар, анаболикалық стероидтар, анаболитикалық препараттар))

5. Пәннің қорытынды РО-ға жету үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталас.

6. Пәннің қорытынды РО үлгерім деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық есептерді шешу, рецепт жазу.

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8.Бақылау сұрақтары:

1. -гипо, -гиперлипидемиялық препараттарды негіздеу, тандау, дозалау режимінің клиникалық-фармакологиялық тәсілдері.

2. Қант диабетінде қолданылатын препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

Приложение 1

Литература:

Фармакология :оқуқұралы = Фармакология : учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет

Katzung, Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.

Goodman end Gilman's , A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A. ; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York : McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқуқұралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы :Эверо, 2016. - 148 бет.с.

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өдістемелік нұсқау		044-

- Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
- Аляутдин, Р. Н. Фармакология : учебник.- М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с. :
- Харкевич, Д. А. Фармакология :оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
- Рахимов, Қ. Д. Фармакология :оқуқұралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
- Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы :Эверо, 2013. - 656 бет.с.
- Орманов, Н. Ж. Фармакология. 2-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы :Эверо, 2013. - 512 бет.с.
- Фармакология : учебник / под ред. Р. Н. Аляутдина. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
- Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент : ЮКГФА, 2012. - 500 бет.с.
- Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. II-кітап:оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент : ОҚМФА, 2012. - 416 бет.с. -
- Копасова, В. Н. Фармакология : учеб.пособие / В. Н. Копасова. - М. :Эксмо, 2011. - 352 с.
- Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-ші кітап:оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. – Шымкент : Б. ж., 2010. - 664 бет.с.
- Орманов, Н. Ж. Фармакология. 2-ші кітап : оқулық / Н. Ж. Орманов , Л. Н. Орманова. – Шымкент : Б. ж., 2010. - 492 бет.с.
- Дополнительная литература:
- Фармакология :нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
- Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
- Дәнекерұлпаларауруларыныңфармакотерапиясы: оқулық / З. А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы :Эверо, 2016. - 184 б. с.
- Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
- Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784 с. -
- Фармакология:руководство к лабораторным занятиям : учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп. ; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
- Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.

ONȚŪSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY			 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-	
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		РАО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Әдістемелік нұсқау			